210651

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพดลอง (Experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการควบคุมน้ำหนักต่อ พฤติกรรมการบริโภค ขนาดของรอบเอว และค่าดัชนีมวลกายของผู้สูงอายุที่มีภาวะอ้วน โดยใช้แนวคิดการรับรู้สมรรถนะแห่งตนของ Bandura (1997) มาประยุกติใช้ในการจัดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุที่มีอายุ ≥ 60 ปี มีภาวะอ้วน (ดัชนีมวลกาย ≥ 25 กก./ม².) จำนวน 42 คน จับฉลากเพื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มทดลอง 21 คนและกลุ่มควบคุม 21 คน แล้วจับคู่ กลุ่มตัวอย่างทั้งสองให้มีคุณคุณสมบัติคล้ายคลึงกันในเรื่องของเพศ อายุ ค่าดัชนีมวลกาย และระดับการศึกษา กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการควบคุมน้ำหนัก ส่วนกลุ่มควบคุมปฏิบัติตน ตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ 1) โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการควบคุมน้ำหนัก ที่ประกอบด้วย แผนการสอน ภาพพลิก ตัวอย่างอาหาร ตัวแบบผู้สูงอายุและคู่มีอพฤติกรรมการบริโภคเพื่อ ควบคุมน้ำหนักสำหรับผู้สูงอายุ 2) เครื่องมือรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคเพื่อควบคุม น้ำหนัก โดยได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและหาค่าความเที่ยงได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาค เท่ากับ .78 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติการ ทดลอบค่าที่ (t-test)

ผลการวิจัยที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

- 1. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการบริโภคเพื่อควบคุมน้ำหนักของผู้สูงอายุที่มีภาวะอ้วนหลังได้รับ โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการควบคุมน้ำหนักสูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05
- 2. คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการบริโภคเพื่อควบคุมน้ำหนักของผู้สูงอายุที่มีภาวะอ้วนกลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการควบคุมน้ำหนักสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการบริการตามปกติ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3. ค่าเฉลี่ยขนาดของรอบเอวและค่าดัชนีมวลกายของผู้สูงอายุที่มีภาวะอ้วนหลังได้รับโปรแกรม ส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการควบคุมน้ำหนักต่ำกว่าก่อนการได้รับโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
- 4. ค่าเฉลี่ยขนาดของรอบเอวและค่าดัชนีมวลกายของผู้สูงอายุที่มีภาวะอ้วนกลุ่มที่ได้รับโปรแกรม ส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการควบคุมน้ำหนักต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการบริการตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

The purpose of this experimental research was to examine effects of "Perceived Self-Efficacy in Weight Controlling Promoting Program" on consumption behaviors, waist circumference, and body mass index among obese elderly. Self - Efficacy Theory of Bandura (1997) was utilized to develop the intervention. Subjects consisted of 42 obese elderly which were randomly assigned to control and experimental groups, 21 for each group. Participants were matched by sex age body mass index and educated. The experimental group received the perceived self-efficacy in weight controlling promoting program while the control group received routine service care. Instruments of this study comprised with 2 parts which are: 1) The intervention included lesson plans, flip charts, model of food, model of person and handbook, and 2) The data collecting instruments was Consumption Behaviors Measurement (CBI) which was tested for content validity and reliability. Cronbach's alpha coefficients of the CBI were .78. Data were analyzed using descriptive and t-test statistics.

The major findings were as follows:

- 1. The mean score of consumption behaviors of among obese elderly after receiving the perceived self-efficacy in weight controlling promoting program was significantly higher than before receiving the program (p < .05).
- 2. The mean score of consumption behaviors of among obese elderly of the experimental group receiving the perceived self-efficacy in weight controlling promoting program was significantly higher than that of the control group (p < .05).
- 3. The mean score of waist circumference and body mass index of among obese elderly after receiving the perceived self-efficacy in weight controlling promoting program was significantly lower than before receiving the program (p < .05).
- 4. The mean score of waist circumference and body mass index of among obese elderly of the experimental group receiving the perceived self-efficacy in weight controlling promoting program was significantly lower than that of the control group (p < .05).